

## Statenmededeling

### Onderwerp

Bestuurlijke vernieuwing in beeld

### Datum

14 maart 2017

### Documentnummer

GS: 4159032

PS: 4165739

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

### Kennisnemen van

De manier waarop wij tot nu toe interactief beleid maken, en welke kansen we zien voor de toekomst.

### Aanleiding

Complexe vraagstukken, veel data en een kort tijdsbestek: niets is de hackatonners te veel om ideeën te bedenken. Om een bijdrage te leveren aan de mobiliteit van de toekomst, of aan de sociale veerkracht van de provincie Noord-Brabant.

De gemeenteraadsleden in Reusel-De Mierden denken totaal niet meer aan de structuur waarin zij normaal gesproken werken. De uitdagingen in het buitengebied staan voor hen voorop. Zij werken samen, echt hand in hand, met inwoners en ondernemers aan een nieuwe gebiedsvisie voor hun gemeente.

Als je Brabant zelf zou mogen inkleuren met heide, bossen, bedrijven, windmolens, steden: hoe zou je dat dan doen? In de 'kinetische zandbak' kunnen Brabanders hun visie achterlaten. En die input gebruiken wij voor onze omgevingsvisie.

Dit zijn slechts een paar voorbeelden van hoe wij 'bestuurlijk vernieuwend' werken.

In de vorige [statenmededeling](#) vertelden we uw Staten, dat er ontzettend veel gebeurt in onze organisatie en bij medeoverheden. Wij praten u nu graag bij over de recente ontwikkelingen op het thema van bestuurlijke vernieuwing. En met die term bedoelen wij: op een nieuwe manier interactief beleid maken of uitvoeren, samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen.

## Bevoegdheid

De uitvoering van dit traject is een collegebevoegdheid. Wij informeren uw Staten in het kader van uw controlerende rol.

### Datum

14 maart 2017

### Documentnummer

GS: 4159032

PS: 4165739

## Kernboodschap

### 1. *Wij delen kennis over goede voorbeelden om het leereffect te vergroten.*

We hebben een overzicht opgesteld waarin we een aantal inspirerende voorbeelden hebben opgenomen rond bestuurlijke vernieuwing. Wij vinden ze inspirerend omdat ze laten zien dat we op veel verschillende plekken experimenteren met methoden om burgers, maatschappelijke instellingen en bedrijven op een andere wijze bij onze beleidsvorming en uitvoering te betrekken. Deze kennis willen wij graag delen met uw Staten, binnen onze ambtelijke organisatie en daarbuiten. Dat is belangrijk, omdat we intussen ervaringen hebben opgedaan met de inzet van bepaalde instrumenten om inwoners, bedrijven en instellingen te betrekken. Door deze instrumenten te delen en de ervaringen te delen willen we inspireren om te blijven vernieuwen. Bovendien helpt het ook om de juiste instrumenten in te zetten bij de juiste opgave. Daarnaast houden we gesprekken met verschillende organisaties en experts om op de hoogte te blijven van de nieuwste experimenten. Zo zijn er gesprekken geweest met gemeente Oss, gemeente Breda, gemeente Tilburg en de VNG over de aanpak die daar gehanteerd wordt. Hier sprak ons vooral de [democratic challenge](#) aan.

Een aantal beleidsprocessen hebben we afzonderlijk uitgelicht. Dit omdat dit onze 'pareltjes' zijn. Deze pareltjes geven we graag extra aandacht op onze [site](#). Het zijn processen waarbij we bij uitstek proberen om "[netwerkend te werken](#)", en waarbij we dit vanaf het begin van het beleidsproces tot aan het einde volhouden.

Dat leidt tot nieuwe energie, nieuwe meedenkkraft, en nieuwe kansen. Tegelijkertijd stelt het ons als middenbestuur voor een uitdaging. Het is een manier van werken die ook iets vraagt van ons bestuur, van uw Staten en van onze ambtelijke organisatie. Het is een manier van werken die we door middel van aandacht op onze website extra willen belichten. Omdat we zien dat het in deze netwerksamenleving een belangrijke manier van werken is. Daarom hebben wij dit ook zo verwoord in ons bestuursakkoord.

### 2. *Wij hebben jongeren blijvend aan boord.*

Zoals u ook kunt lezen in ons bestuursakkoord, hebben wij voor het betrekken van jongeren bij ons beleid deze bestuursperiode speciale aandacht. In het overzicht leest u dat jongeren op allerlei manieren betrokken zijn. Van de zestig studenten die jaarlijks een minor volgen bij de provincie, tot aan het verbeelden van onze provinciale opgaven door design studenten. Scholieren en studenten inzetten als frisse denkkraft, staat

bij de gehele organisatie op het netvlies. Met het maken van dit overzicht, hebben wij onze toezegging aan uw Staten op 11 november 2016 afgedaan.

**Datum**

14 maart 2017

**Documentnummer**

GS: 4159032

PS: 4165739

3. *Wij zien in toekomstige beleidstrajecten kansen om met u samen te werken en te experimenteren.*

Tijdens de begrotingsbehandeling op 11 november 2016 is er naast de toezegging voor een jeugdoverzicht, tevens een [motie](#) aangenomen. In die motie vragen uw Staten ons een uitwerking te verstrekken van de onderwerpen waarop beleid ontwikkeld zal worden, en hierbij aan te geven welke trajecten in welke vorm kunnen worden ontwikkeld, en wat de rol van Provinciale Staten hierin is.

Een overzicht van de beleidstrajecten die worden opgestart, is te vinden in de LTA. Niet alle trajecten op de LTA staan op dit moment aan de start van een nieuwe fase (beleidsvorming). Om recht te doen aan uw motie hebben wij hebben een aantal beleidstrajecten geselecteerd die aan het begin staan de beleidsontwikkeling, of aan het begin staan van een nieuwe fase in de uitvoering. Dat is namelijk bij uitstek een moment waarop we samen met u kunnen experimenteren. Dat heeft de Rekenkamer Oost-Nederland ook meegegeven als wijze les.

We willen voor deze trajecten namelijk niet als Gedeputeerde Staten alleen bepalen hoe we ze verder in gaan richten en welke rol we voor Provinciale Staten zien. Dat is juist iets wat we graag samen met u bepalen. We doen u daarom ook het aanbod om gezamenlijk:

- verder uit te werken hoe Brabanders, ondernemers en maatschappelijke instellingen te betrekken
- duidelijkheid te geven over een passende rol voor externe partijen, Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten.
- Afspraken maken over de sturing door Provinciale Staten en de mate van informatievoorziening.

Er zijn met enthousiaste programmamanagers drie onderwerpen geselecteerd die geschikt zijn om dit experiment aan te gaan:

- Lange termijn beleid Energie
- Monitoring Brabantse Aanpak Leegstand
- Innovatieprogramma Agrofood

Wij haalden in de eerdere [statenmededeling](#) de lessen van de Rekenkamer Oost-Nederland aan:

**Datum**

14 maart 2017

**Documentnummer**

GS: 4159032

PS: 4165739

1. Maak een expliciete keuze om een maatschappelijk vraagstuk al dan niet via netwerksturing aan te pakken en accepteer de consequenties voor de rol van PS en GS;
2. Bepaal het 'speelveld': maak de eigen ambitie van de provincie voor de start van het samenwerkingsproces duidelijk;
3. Bepaal de 'spelregels': wie doen er mee? wat zijn de go/no go-momenten in het proces, wat zijn belangrijke aspecten in het proces, hoe gaat u deze bewaken, hoe en wanneer wilt u geïnformeerd worden over de resultaten in relatie tot de door u geformuleerde ambities?

We willen samen met u bepalen welke bestuurlijk vernieuwende instrumenten we in kunnen zetten in de beleidstrajecten. Het schema met de inspirerende voorbeelden kan daarvoor als input dienen.

Daarnaast hebben we nog steeds bijzondere aandacht voor de burgerbegroting. We willen graag met de PS-werkgroep 'platform P&C' bespreken of zij mogelijkheden zien voor een experiment met een provinciale burgerbegroting, in het kader van een steeds transparantere en gedigitaliseerde begroting.

### **Consequenties**

*Experimenteren met vormen van bestuurlijke vernieuwing is een ongeplaveid pad.*

We weten nog niet precies wat de (leer)effecten zijn van dit traject, omdat wij afhankelijk zijn van vele factoren. Met dit traject proberen we de kloof tussen samenleving en overheid beetje bij beetje te overbruggen. Het is een nieuwe manier van werken, waardoor de mate waarin we de kloof kunnen overbruggen nog niet duidelijk is. Wij proberen hieraan voldoende tegemoet te komen aan de wensen van uw Staten en aan onze ambities, door samen invulling te gaan geven aan een aantal vernieuwende beleidstrajecten. Door medewerkers binnen en buiten te inspireren, en door inzichtelijk te maken hoe wij op dit moment het pad bewandelen.

*In de themabijeenkomst gaat het ook over de rol van uw Staten bij de experimenten. .*

Daarbij gaat het ook de mate van sturing door PS en de risicobereidheid die u daarbij heeft.

**Datum**

14 maart 2017

**Documentnummer**

GS: 4159032

PS: 4165739

**Europese en internationale zaken**

\*

**Communicatie**

- Om de medewerkers van de provincie Noord-Brabant over bestuurlijke vernieuwing te informeren en hen te inspireren zullen berichten op Brain worden gepubliceerd;
- De inspirerende voorbeelden zullen ook een plek krijgen op de provinciale website;
- Daarnaast wordt ook extra informatie op een leuke manier gedeeld met de medewerkers om hen te inspireren en te informeren.

**Vervolg**

Wij gaan graag informeel in gesprek met uw Staten over de onderwerpen waarbij we gaan experimenteren. Een uitnodiging voor een themabijeenkomst met dit onderwerp, komt gelijktijdig naar u toe.

**Bijlagen**

1. Overzicht betrekken jongeren binnen de clusters
2. Overzicht inspirerende voorbeelden bestuurlijke vernieuwing

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: Jan ten Doeschate

Opdrachtnemer: Jan Willem Reiling